

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7So/26/2017
Identifikačné číslo spisu: 1014201904
Dátum vydania rozhodnutia: 29.05.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Zdenka Reisenauerová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:1014201904.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zdenky Reisenauerovej a z členiek senátu JUDr. Violy Takáčovej, PhD. a JUDr. Eriky Čanádyovej, v právnej veci navrhovateľa: Ing. L. P., PhD., Q. 6, XXX XX Q. - manželka a právny nástupca účastníka konania neb. Bc. D. P., nar. XX.XX.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX, posledne bytom G. XXX/XX, Q., posledná kontaktná adresa Q. 6, Q., proti odporkyni: Sociálna poisťovňa, ústredie, so sídlom Ul. 29. augusta 8 a 10, Bratislava, v konaní o opravnom prostriedku žalobcu zo dňa 04.10.2016 (Bc. D. P.), voči rozhodnutiu žalovanej č. XXX XXX XXXX X zo dňa 6. októbra 2014 o odvolaní neb. Bc. D. P. proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č.k. 5Sd/302/2014-58 zo dňa 26. apríla 2017, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č.k. 5Sd/302/2014-58 zo dňa 26. apríla 2017 p o t v r d z u j e .

Účastníkom konania náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

Rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č.k. 5Sd/302/2014-58 zo dňa 26. apríla 2017 (ďalej len „napadnutý rozsudok“, „rozsudok“), Krajský súd v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) potvrdil rozhodnutie odporkyne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 6. októbra 2014 (ďalej len „rozhodnutie odporkyne“), ktorým odporkyňa podľa § 70 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov zamietla žiadosť navrhovateľa Bc. D. P. o invalidný dôchodok s odôvodnením, že potrebný počet rokov dôchodkového poistenia na vznik nároku na invalidný dôchodok poistenca vo veku nad 45 rokov je najmenej 15 rokov a zisťuje sa z obdobia pred vznikom invalidity, keď navrhovateľ pred vznikom invalidity pred 12. februárom 2011 získal 3049 dní obdobia dôchodkového poistenia, t.j. 8 rokov a 129 dní obdobia dôchodkového poistenia, čím nesplnil podmienku potrebného počtu rokov obdobia dôchodkového poistenia na vznik nároku na invalidný dôchodok.

O trovách konania rozhodol podľa § 250k ods. 1 v spojení s § 250l ods. 2 OSP, keď navrhovateľ nebol

v konaní úspešný a preto mu náhradu trov konania nepriznal, keď odporkyni trovy konania neprislúchajú.

V odôvodnení rozsudku krajský súd poukázal na ust. § 70 ods. 1, § 72 ods. 1 písm. f/ a § 72 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z.z. v znení účinnom k 12.02.2011 a konštatoval, že z vykonaného dokazovania mal preukázané, že posudkový lekár Sociálnej poisťovne, pobočka Bratislava v posudku zo dňa 25.09.2014 a posudkový lekár Sociálnej poisťovne, ústredie Bratislava v posudku zo dňa 11.11.2014 uznali navrhovateľa za invalidného od 12.02.2011 podľa § 71 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení, s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 75%. Krajský súd konštatoval, že navrhovateľ nar. XX.XX.XXXX ku dňu vzniku invalidity 12.02.2011, dosiahol vek 44 rokov a preto v tomto prípade splnenie zákonnej stanovenej podmienky získania potrebného počtu rokov obdobia dôchodkového poistenia na nárok na invalidný dôchodok je podmienené získaním najmenej 10 rokov dôchodkového poistenia z obdobia pred vznikom invalidity. Krajský súd konštatoval, že navrhovateľ ku dňu vzniku invalidity k 12.02.2011 obdobia pred vznikom invalidity 12.02.2011 získal 8 rokov a 129 dní obdobia dôchodkového poistenia. Konštatoval, že odporkyňa správne rozhodla, keď žiadosť navrhovateľa o priznanie invalidného dôchodku rozhodnutím č. XXX XXX XXXX X zo dňa 6. októbra 2014 zamietla, pretože pre priznanie invalidného dôchodku je potrebné splniť obidve podmienky stanovené v § 70 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení, a to invaliditu, z hľadiska zdravotného stavu a pracovnej schopnosti a preukázania 10 rokov zamestnania z obdobia pred vznikom invalidity, z čoho druhú podmienku navrhovateľ pri vzniku invalidity dňa 12.02.2011 nespĺnil.

Proti rozsudku podal riadne a včas opravný prostriedok navrhovateľ podaním osobne na Krajský súd v Bratislave dňa 19.06.2017. V odvolaní uviedol, že spísal žiadosť o priznanie invalidity v októbri 2010 a sociálna poisťovňa mala 60 dní na jej prejednanie. Tvrdil, že ak by ho posúdili v lehote zákona a uznali mu späť tri roky dozadu, čo mu zákon umožňuje, lehota odpracovaných a zaplatených rokov na invalidný dôchodok bola päť rokov, čo spĺňal. Skutočnosť, že prvú žiadosť o priznanie invalidného dôchodku podal v októbri 2010, potvrdzuje aj termín uvádzaný v napadnutom rozsudku, že sociálna poisťovňa uznala ho invalidným od 11.02.2011, čo bol dátum konania lekárskej posudkovej komisii, na ktorú sa bežne čaká mesiac aj dva, a v decembri sa v sociálnej poisťovni po 15. nedá nič vybaviť, ako uviedol. Tvrdil, že sociálna poisťovňa porušuje zákon o doručovaní, keď ani jedno rozhodnutie neposlala doručenkou, na ktorú sa podpisuje prevzatie, že boli porušené jeho práva na spravodlivé správne konanie, ako aj na konanie pred súdom, keď sociálna poisťovňa, jej zástupca bol v pojednávacej miestnosti ešte pred začiatkom pojednávania, a to sám so sudkyňou aspoň 15 minút, čo je neprípustné. Tvrdil, že sociálna poisťovňa prehlásila, že skartovali jeho žiadosť z roku 2010, čo je prekvapivé. Ďalej uviedol, že v prvej a v ďalšej žiadosti sociálna poisťovňa zistila, že bol prihlásený k jednej spoločnosti, ktorá za neho odvody neplatila a tieto roky mu nezapočítala.

Po podaní opravného prostriedku proti rozsudku krajského súdu odporca dňa 27.06.2018 zomrel. Do práv navrhovateľa vstúpila jeho manželka Ing. L. P., PhD, s ktorou súd ďalej konal. (§ 118 ods. 1 zák. č. 461/2003 Z.z.)

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP a § 492 ods. 1 a 2 SSP) preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v medziach podaného odvolania (§ 212 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP), odvolanie prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 veta prvá OSP), keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu SR www.nsud.sk (§ 156 ods. 1, 3 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP) a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné.

Podľa § 492 ods. 1 zákona č. 162/2015 Z.z., konania podľa tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Podľa § 492 ods. 2 zákona č. 162/2015 Z.z., odvolacie konania podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších

predpisov.

Predmetom preskúmania bolo rozhodnutie odporkyne zo dňa 6. októbra 2014, ktorým odporkyňa postupom podľa § 70 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. zamietla žiadosť navrhovateľa o invalidný dôchodok z dôvodu, že navrhovateľ nespĺnil podmienku obdobia dôchodkového poistenia v rozsahu najmenej 10 rokov pred vznikom invalidity, ktorá bola určená posudkovým lekárom ku dňu 12. februára 2011. Keďže po podaní opravného prostriedku proti rozsudku krajského súdu navrhovateľ zomrel a do jeho práv vstúpila manželka navrhovateľa, ktorá opravný prostriedok navrhovateľa nezobrala späť, súd pristúpil k meritórnemu rozhodovaniu vo veci.

V konaní odvolací súd zhodne s názorom krajského súdu zistil, že navrhovateľ nar. XX.XX.XXXX ku dňu vzniku invalidity k 12.02.2011 dosiahol vek 44 rokov a nespĺnil zákonnú podmienku obdobia dôchodkového poistenia pred vznikom invalidity pred 12.02.2011, keď získal len 8 rokov a 129 dní dôchodkového poistenia, keď zákonodarca v § 70 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. požadoval k vzniku nároku na invalidný dôchodok splnenie oboch zákonných podmienok, a to zistenie invalidity z hľadiska zdravotného stavu a pracovnej schopnosti a preukázania 10 rokov zamestnania z obdobia pred vznikom invalidity. Túto druhú podmienku navrhovateľ pri vzniku invalidity 12.02.2011 však nespĺnil.

Predpokladom vzniku invalidného dôchodku je splnenie všetkých zákonov predpokladaných podmienok, a to, že žiadateľ o invalidný dôchodok pre dlhodobý nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou a získal počet rokov dôchodkového poistenia uvedený v § 72 a ku dňu vzniku invalidity nespĺňa podmienku nároku na starobný dôchodok alebo mu nebol priznaný predčasný starobný dôchodok.

Skutkové zistenia v danej veci potvrdzujú, že navrhovateľ na základe lekárskeho posudku bol uznaný za invalidného ku dňu 12.02.2011, tak ako konštatuje sa v lekárskej správe Sociálnej poisťovne, ústredie, Bratislava z 11. novembra 2014 a odbornom lekárskom posudku z 11. novembra 2014, ktorý konštatuje, že rozhodujúcim zdravotným poistením, ku ktorému prislúcha 65% postihnutia, sú choroby z kapitole IV. - endokrinné choroby, poruchy výživy a premeny látok, položka 1c - cukrovka, ťažko kompenzovateľná, s opakovanými stavmi kolísania hodnôt glykémie a diabetickými komplikáciami, E10, a za iné zdravotné postihnutie mu bola lekárske posudkom zvýšená percentuálna miera o 10%, spolu 75%. Keďže zákonodarca vo vzťahu k navrhovateľovi vyžadoval pri vzniku invalidity, aby navrhovateľ splnil k 12.02.2011 pri dosiahnutí veku 44 rokov aj 10 rokov dôchodkového poistenia pred vznikom invalidity, a túto podmienku navrhovateľ nespĺnil, keď jeho doba poistenia bola iba v rozsahu 8 rokov 129 dní, potom konštatovanie krajského súdu v napadnutom rozsudku a rozhodnutie vo veci rozsudkom krajského súdu, ktorý napadnuté rozhodnutie odporkyne ako zákonné potvrdil, je súladné so zákonom, keď nebolo v správnom konaní, tak ako konštatoval krajský súd, preukázané z lekárske posudkov a v nich hodnotených diagnóz ochorení a nálezov, že by invalidita navrhovateľa vznikla pred 12.02.2011 a v období, keď splnil podmienky príslušnej doby poistenia pre vznik nároku na invalidný dôchodok. Odvolací súd konštatuje, že navrhovateľ ani v odvolacom konaní proti rozhodnutiu krajského súdu neprodukoval, neoznačil dôkazy, ktoré by uvedenú skutočnosť preukazovali. Odvolací súd konštatuje, že pre posúdenie veci nie je relevantné, kedy navrhovateľ žiadosť o invalidný dôchodok podal (tvrdil, že to bolo v októbri 2010), ale skutočnosť odkedy trpí ochoreniami, diagnózami, na základe ktorých príslušný posudkový lekár sociálnej poisťovne určí jeho invaliditu.

Keďže pre určenie dátumu vzniku invalidity sú relevantné závery lekárske správ a odborného lekárskeho posudku a pokiaľ z odborných lekárske posudkov krajský súd vychádzal, potom najvyšší súd konštatuje, že krajský súd v odôvodnení napadnutého rozsudku náležite odôvodnil vecnú správnosť a zákonnosť rozhodnutia odporkyne, ktorou odporkyňa rozhodovala o žiadosti navrhovateľa o priznanie invalidného dôchodku, vysporiadal sa so všetkými námietkami navrhovateľa, uvádzaných v jeho opravnom prostriedku, uvedených podrobných dôvodov, pre ktoré nie je možné, aj podľa najvyššieho súdu, priznať navrhovateľovi invalidný dôchodok podľa § 70 ods. 1 zákona o sociálnom poistení, uvedenou konštatáciou prvostupňového súdu sa odvolací súd stotožňuje a na ňu poukazuje.

Odvolací súd sa oboznámil s kompletným administratívnym spisom a konštatuje, že posudkový lekár v posudku, ktorý bol podkladom pre rozhodovanie odporkyne, posudzoval a vysporiadal sa aj so

zdravotným stavom navrhovateľa a nálezmi zdravotného stavu z roku 2007 (z 24.09.2007) a aj tieto skoršie diagnózy a nálezy ochorenia, pri hodnotení invalidity navrhovateľa, v posudku hodnotil a vyhodnocoval. Odvolací súd konštatuje, že v správnom konaní ani v súdnom prieskume navrhovateľ neprodukoval také dôkazy (ktoré by predložil, označil alebo navrhol vykonať a ktoré správny orgán nehodnotil), ktorými by preukazoval vznik invalidity pred 12.02.2011, resp. preukázanie doby dôchodkového poistenia pred vznikom invalidity v rozsahu 10 rokov.

Pokiaľ navrhovateľ spochybnil v podanom opravnom prostriedku právo na spravodlivý proces pred správnymi orgánmi a súdmi, odvolací súd konštatuje, že námietka porušenia práva navrhovateľa na spravodlivý proces pred správnymi orgánmi nebola v opravnom prostriedku konkrétne špecifikovaná, nebolo uvedené konkrétne pochybenie správneho orgánu, ktoré považoval navrhovateľ za pochybenie a pociťoval ako porušenie jeho práva na spravodlivý proces. Napriek tejto skutočnosti, po oboznámení sa s obsahom kompletného administratívneho spisu, odvolací súd konštatuje, že túto odvoláciu námietku navrhovateľa z úradnej povinnosti preskúmal a nezistil pochybenia správneho orgánu v procese konania a rozhodovania o žiadosti navrhovateľa na priznanie invalidného dôchodku. Pokiaľ navrhovateľ v odvolaní tvrdí, že bolo porušené jeho právo na spravodlivý súdny proces, odvolací súd sa oboznámil s obsahom súdneho spisu, konštatuje, že navrhovateľ bol prítomný na pojednávaní dňa 26. apríla 2017, na ktorom krajský súd konal a rozhodoval o jeho opravnom prostriedku proti rozhodnutiu odporkyne, vyjadroval sa k veci, bol pri vyhlásení rozhodnutia a najvyšší súd nezistil pochybenie súdu I. stupňa pri preskúmaní opravného prostriedku navrhovateľa. Navyiac odvolací súd zdôrazňuje, že podstatou veci bolo posúdenie vzniku invalidity, ktorá je odbornou otázkou, ktorou sa správny orgán prostredníctvom odborného hodnotenia posudkového lekára sociálneho poistenia náležite v predložennom odbornom lekárskom posudku z 11.11.2014 vysporiadal, a skutočnosť určenia invalidity odborným posudkovým lekárom (v prípade navrhovateľa určenie od 12.02.2011) je východiskom pre rozhodovanie a vydanie rozhodnutia odporkyne, ktorá žiadosť navrhovateľa, o priznanie invalidného dôchodku, zamietla vo väzbe na vek navrhovateľa a preukázanú dobu dôchodkového poistenia pred vznikom invalidity.

V dôvodoch uvedených vyššie odvolací súd námietky navrhovateľa vznesené v odvolaní proti rozsudku súdu prvého stupňa vyhodnotil ako nedôvodné, majúce za následok nevyhovenie jeho odvolacieho návrhu. Pokiaľ súd I. stupňa rozsudkom rozhodnutie odporkyne, napadnuté opravným prostriedkom navrhovateľa, potvrdil, odvolací súd rozsudok I. stupňa podľa § 250ja ods. 3 veta druhá OSP v spojení s § 246c ods. 1 a § 219 ods. 1 a 2 a § 492 ods. 2 SSP ako vecne a právne správny potvrdil.

Odvolací súd náhradu trov odvolacieho konania účastníkom nepriznal v zmysle § 246c ods. 1 OSP v spojení s § 224 ods. 1 a § 250k ods. 1 OSP v spojení s § 492 ods. 2 SSP, pretože navrhovateľ v tomto konaní nemal úspech (právny nástupca - manželka navrhovateľa) a odporkyni náhradu trov preskúmaného konania zákonodarca nepriznáva.

Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v danej veci rozhodol pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011 v spojení s § 139 ods. 4 SSP a § 452 ods. 1 SSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku n i e j e prípustný opravný prostriedok.